

proche de l'art scénique, un relief tout particulier. Aller droit au but, en procédant par effets directs et par synthèses précises, est bien dans la note contemporaine. Rien, d'ailleurs, ne semble régir cette technique de la mise en évidence: ici, de peur de lasser, elle recherche l'inédit à en perdre haleine; là, au contraire, de crainte de se faire oublier, elle répète à satiété le même effet. C'est un art tout en nuances, pour peu qu'on y prête attention, mais son raffinement est de ne point paraître raffiné."

Indien, voor wat de uitbeelding betreft, de voorstellingskunstenaar — als we hem zóó mogen noemen — inderdaad dicht bij den tooneeldecorateur, den etalagist en den reclamekunstenaar staat, wordt er in wezen veel meer van hem gevergd. Om de te behandelen stof te verwerken tot een treffende synthese, zijn er niet alleen artistieke gaven, doch ook geestelijke kwaliteiten noodig. Het volume, de materie, de tekst zijn elementen van groote beteekenis, die moeten bijdragen tot het illustreeren van een scenario. Want daar komt het per slot van rekening op neer: indien aan den toeschouwer b.v. een geheel bedrijf moet uitgelegd worden, is er een echt scenario noodig. De circulatie, de indeeling, het spel van contrasten en effecten zijn de hulpmiddelen waar de kunstenaar zich van bedienen zal om het spel als het ware te orkestreeren. Is het overdreven te zeggen dat we hier staan voor eene nieuwe kunst in wording, een kunst welke de dienende rol overgenomen heeft die, in vroeger tijden, door de beeldhouw- en schilderkunst vervuld werd? Al te gemakkelijk wordt vergeten dat fresco's en glasramen, zoowel als de gebeeldhouwde portalen van de kathedralen, in de eerste plaats een didactische rol te vervullen hadden. Beeldhouw- en schilderkunst hebben zich hoe langer hoe meer in individualistische richting gaan ontwikkelen, ook zijn ze thans nagenoeg volkomen van elke dienende rol beroofd. Krijgen ze, bij uitzondering, nog eens een kans, dan dient telkens opnieuw geconstateerd dat er iets niet in orde is. En Zürich maakt hierop geen uitzondering.

Van de beeldhouwers valt er niet veel te zeggen. Hunne medewerking heeft zich hoofdzakelijk bepaald tot het leveren van losse stukken, welke smaakvol in hoven of voor paviljoenen geplaatst werden, doch zonder door hun intrinsieke waarde te imponeren. Een paar werken die wél een rol te vervullen hadden, komen verder aan de beurt. Æsthetisch bekeken, is dit alles sculptuur op academischen grondslag. De eenige opvallende uitzondering is het surrealistisch beeld van Leo Leuppi voor het kraam van een waarzegster. Alleen zeer groote kunstenaars — een Maillol b.v. — kunnen uit de oude opvattingen nog iets halen en ons een æsthetische emotie bezorgen. De Zwitsers tellen echter geen enkel beeldhouwer van groot formaat. Hunne schilders kunnen nog